

Hyvinvointialueiden rahoituslain 27 §:n mukainen oikaisuvaatimus vuosien 2023 ja 2024 valtion rahoituksesta

Aluehallitus 26.08.2025
1373/02.01.01.02/2025

Valmistelija

talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985
lakiasiaintohtaja Johanna Aalto, p. 050 434 6544
juristi Amanda Blick, p. 040 185 1661
hallintoylilääkäri Petri Kivinen, p. 040 186 6501
tietojohdaja Simo Reipas, p. 050 567 8537

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen valtion rahoitus vuodelle 2023 oli 1 158 863 333 € (valtiovarainministeriön päätökset VN/29524/2022 17.11.2022, 29.12.2022, 21.3.2023, 21.12.2023 ja 24.11.2023) ja vuodelle 2024 1 296 360 330 € (valtiovarainministeriön päätökset VN/35020/2023 21.12.2023 ja 26.6.2024).

Rahoituspäätösten pääasiallinen oikaisuvaatimusaika on ollut kolme (3) kuukautta. Hyvinvointialueiden rahoituslain 617/2021 27§:ssä säädetään kuitenkin seuraavasti: ”Jos oikaisuvaatimuksen tekemiselle 30 §:ssä säädetyn määräajan kuluttua ilmenee tietoja, jotka eivät ole olleet aikaisemmin tiedossa ja hyvinvointialueelta on tämän vuoksi jäänyt saamatta valtion rahoitusta, joka olisi lain mukaan kuulunut sille, on saamatta jäänyt euromäärä suoritettava hyvinvointialueelle. Suoritettavalle määrälle on maksettava korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukainen vuotuinen korko sen kuukauden alusta, jona valtion rahoitus olisi tullut maksaa.”

Hyvinvointialueiden rahoituslain 29 §:n mukaan velvollisuus suorittaa saamatta jäänyt valtion rahoitus tai palauttaa perusteettomasti saatu rahoitus raukeaa viiden vuoden kuluttua sen varainhoitovuoden päättymisestä, jona valtion rahoitus olisi tullut suorittaa tai on suoritettu. Vuoden 2023 rahoituksen osalta määräaika päättyy vuoden 2028 lopussa ja vuoden 2024 rahoituksen osalta vuoden 2029 lopussa.

Hyvinvointialue on jo aiemmin tehnyt oikaisuvaatimuksen vuoden 2025 valtion rahoituksesta. Aluehallitus päätti oikaisuvaatimuksesta kokouksessaan 11.3.2025 § 82 ja valtiovarainministeriön hylkäävään päätökseen tehtävästä valituksesta kokouksessaan 24.6.2025 § 209. Vastaava diagnoositietojen puute on ollut vuosien 2023 ja 2024 valtion rahoituksen määrätymistekijöinä käytettyjen palveluserrointien laskennassa, jonka johdosta myös kyseisiä vuosia koskien on tarpeen esittää aluehallitukselle rahoituspäätöksiin oikaisun hakemista.

Oikaisuvaatimuksen keskeisimmät perustelut

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon perusteella määrätty rahoituksesta yhteensä yli 90 %, josta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarve muodostaa lähes 80 % eli valtaosan. Vuoden 2023 rahoituspäätöksen taustalla olevissa laskelmissa on rahoituksen määrätymistekijöinä käytettyjen palveluserrointien laskennassa käytetty vuosien 2019 ja 2020 diagnoositietoja ja vuoden 2024 rahoituspäätöksen taustalla olevissa laskelmissa vuosien 2019 ja

2021 diagnoositietoja. Keski-Suomen hyvinvointialueelta on puuttunut laskennan perusteena käytetyistä aineistoista huomattava määrä diagnoositietoja, minkä takia sille myönnetty rahoitus on perustunut merkittävältä osin virheellisiin tietoihin. THL:n laskelmien perusteena käytetyt tiedot ovat siten olleet merkittävältä osin virheelliset. Puuttuvat diagnoositiedot ilmenevät Keski-Suomen hyvinvointialueen omista oikaisuvaatimuksen liitteenä olevista tiedoista.

Syksyllä 2024 valtiovarainministeriön päivitettyä jo kertaalleen hyvinvointialueille tiedoksi annettuja rahoituslaskelmia ilmeni, että osa hyvinvointialueista oli rikastanut tietojaan aiheuttaen suuria muutoksia rahoituksen jakautumisessa hyvinvointialueiden välillä. Rahoituslaskelmiin tehtyjen huomattavien korjausten myötä Keski-Suomen hyvinvointialue alkoi viipymättä selvittämään, mihin rahoituksen uudelleenjakautuminen hyvinvointialueiden välillä oli tarkalleen ottaen perustunut. Nordic Healthcare Groupin kanssa laaditun raakadata-analyysin johtopäätöksenä havaittiin, että myös Keski-Suomen hyvinvointialueen diagnoositiedoissa oli paljon puuttuvia pitkäaikaisdiagnooseja.

Koska rahoituslaskelmien taustamuistiot eivät ole julkisia, Keski-Suomen hyvinvointialue ei ole voinut luotettavasti todentaa sille lasketun rahoituksen euromäärän oikeellisuutta. Keski-Suomen hyvinvointialueen toteuttaman analyysin lopputulemana puutteellisten diagnoositietojen vaikutukset saamatta jääneen rahoituksen kannalta on arvioitu vuoden 2023 osalta noin 25 423 031 euron ja vuoden 2024 osalta noin 27 167 172 euron laajuisiksi.

Oikaisuvaatimus perusteineen on asialistan liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus päättää, että

1) Keski-Suomen hyvinvointialue hakee oikaisua valtiovarainministeriön päätöksiin vuosien 2023 ja 2024 rahoituksesta liitteenä olevalla oikaisuvaatimuksella sekä

2) valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan jättämään oikaisuvaatimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisenä pidettäviä muutoksia.

Päätös